

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/139/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714215105
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5714215105.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci žalobcu: AB 2 B.V., so sídlom v Strawinskylaan 933, 1077XX Amsterdam, Holandské kráľovstvo, reg. č.: 57279667, právne zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária Goliašová Gabriela s. r. o., so sídlom Trenčín, 1. mája 173/11, proti žalovanej: H. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., Ul. L. X/XX, v konaní o zaplatenie 372,85 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 7C/31/2016-67 zo dňa 05.09.2016, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zaviazal žalovanú povinnosťou zaplatiť žalobcovi 372,85 eur, ročný úrok z omeškania vo výške 50,77 eur a ďalej 8,75 % ročný úrok z omeškania zo sumy 372,85 eur od 01.11.2014 do zaplatenia všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Súd, vychádzajúc z vykonaného dokazovania rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, lebo mal nepochybne preukázané, že žalovaná porušila zmluvné podmienky, keď nesplácala poskytnutý úver v dohodnutých splátkach. Súd nevidel v úverovej zmluve také neprijateľné podmienky, ktoré by odôvodňovali písomné stanovisko žalovanej, že sa jedná o úver, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi a so zákonom. V úverovej zmluve boli riadne dohodnuté splátky, ich počet, ako aj výška. K uzavretiu úverovej zmluvy došlo dobrovoľne zo strany žalovanej, teda táto uzavrela úverovú zmluvu za podmienok, ako sú uvedené v úverovej zmluve. Tieto akceptovala, a teda jej povinnosťou bolo plniť dohodnuté podmienky úverovej zmluvy aj vrátane úrokovej sadzby, ktorá je vo výške 32,49 %. Súd nepovažoval vzhľadom na podnikateľské riziko na strane právneho predchodcu žalobcu výšku úroku za neprimeranú. V zmysle ust. § 517 ods. 2 OZ súd ďalej zaviazal žalovanú uhradiť žalobcovi aj 8,75 % ročný úrok z omeškania vo výške 372,85 eur od 01.11.2014 až do zaplatenia tak, ako to žalobca žiadal, lebo mal nepochybne preukázané, že od tohto dátumu je žalovaná s platením v omeškaní. V zmysle ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd o trovách rozhodol tak, že žalobcovi priznal náhradu trov voči žalovanej v celom rozsahu, nakoľko tento mal úspech vo veci.

3. V zákonnej lehote podala odvolanie voči rozsudku žalovaná.

4. Odôvodňuje ho ust. § 365 ods. 1 písm. g) C. s. p. Má za to, že doposiaľ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. V spore ide o spotrebiteľskú zmluvu. Žalovaná je oslobodená od súdnych poplatkov. Žiada, aby súd preskúmal z úradnej moci a úradnej povinnosti zmluvu pre rozpor so zákonom. Zmluva bola uzavretá na základe nekalých obchodných praktík a do zmluvy boli včlenené neprijateľné zmluvné podmienky. Dodávateľ jej neposkytol odbornú starostlivosť pri uzatváraní zmluvy, pričom mal

takú povinnosť. Zmluva obsahuje ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - neprijateľné podmienky, a to podľa § 53 ods. 4 písm. k), ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, podľa § 53 ods. 4 písm. o), ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi. Záväzok zaplatila a považuje ho za vyrovnaný ku dňu 31.10.2012. Uplatňuje si aj námietku premlčania aj na celý záväzok, aj na jednotlivé splátky. Nemá žiadny dlh ani záväzok, napriek tomu sa ho žalobca domáha. Zmluva je neplatná v súlade s ust. § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom a dobrými mravmi. Poukazuje na to, že jej bola predložená formulárová úverová spotrebiteľská zmluva, ktorej obsah nemala možnosť ovplyvniť. Zmluva neobsahuje náležitosti, ktoré musela obsahovať podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy, vzhľadom k čomu sa úver považuje v zmysle ust. § 11 ods. 1 b) uvedeného zákona za bezúročný a bez poplatkov. Ďalej neobsahuje náležitosti vyžadované podľa § 9 ods. 2 písm. f), g), i), j), k), u), a to dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, termín konečnej splatnosti, celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, úrokovú sadzbu úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru viazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza aj k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzavretia zmluvy, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Z uvedených zmluvných údajov, ako aj splátkového kalendára nie je zrejmé, akú časť zo splátky predstavuje úrok a akú časť istina. Vzhľadom k uvedenému možno skonštatovať, že v zmluve skutočnosti vyžadované § 9 ods. 2 písm. k) absentujú. Nie je prípustné, aby sa k nim spotrebiteľ dopracovával výkladom a výpočtom. V zmluve rovnako absentujú uvedeným ustanovením zákona vyžadované údaje týkajúce sa ďalších poplatkov, ako aj údaje spôsobu zániku záväzku zo zmluvy. Poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.11.2013, sp. zn. 11Co 256/2013. Odplata podľa zmluvy je neprimeraná, je v rozpore so zákonom, pretože podstatne prevyšuje odplatu stanovenú v § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Jej prevýšenie je viac ako o 20 %. Na základe uvedeného žiada, aby krajský súd rozsudok okresného súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

5. Žalobca vo vyjadrení udáva, že s odvolaním a názormi žalovanej v ňom vyjadrenými nesúhlasí. Zmluva podľa žalobcu neobsahuje neprijateľné podmienky. Znakom neprijateľnosti podmienky je skutočnosť, že zakladá nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom, a to takej kvality, ktorá musí byť značná, nie malá či nepatrná v neprospech spotrebiteľa. Nie je možné neprijateľnú podmienku vnímať jednostranne, ale je potrebné brať do úvahy skutočnosť, že žalovaný sa zaviazal splácať predmetný úver v splátkach a dostal sa do omeškania, pričom žalobca vo svojej žalobe neuplatnil žiadne sankcie v podobe zmluvných pokút alebo upomienok. Preto je tvrdenie žalovanej, že žalobca uplatnil neprimerané sankcie spojené s neplnením záväzku, absolútne nepravdivé. K otázke vznesenej námietky premlčania žalobca zastáva názor, že nedošlo k premlčaniu nároku, a to z jednoduchého dôvodu, žalobca zosplatnil úver 27.03.2013, pričom svoje právo na súde uplatnil žalobou dňa 21.10.2014. Taktiež žalobca nesúhlasí s názorom, že úverová zmluva neobsahuje náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. V tejto súvislosti je dôležité zohľadniť aj rozhodnutie Súdného dvora z 09.11.2016, ktorý na návrh OS Dunajská Streda začal prejudiciálne konanie podľa čl. 267 ZFEU. Poukazuje na viaceré rozhodnutia Európskeho súdneho dvora a tiež na čl. 22 ods. 1 Smernice 2008/48/ES. Pri porovnaní textu smernice a zákona č. 129/2010 Z. z. je nutné uviesť, že zákonodarca tento zákon nerespektoval a napriek ustanoveniu smernice nad jeho rámec stanovil v predmetnom zákone ďalšie náležitosti zmlúv. Transpozíciou Smernice 2008/48/ES došlo k porušeniu zásady proporcionality už samotným prijatím zákona č. 129/2010 Z. z. Súdny dvor vo svojom rozhodnutí jasne stanovuje, že zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia. Nie je povinnosťou veriteľa, aby v úverových zmluvách uvádzal jednotlivé zložky na výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ale stačí, ak veriteľ uvedie iba výšku, počet a frekvenciu splátok, prípadne ich poradie a bráni tomu, aby členské štáty stanovili takú povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. Veriteľovi zo smernice vyplýva iba povinnosť poskytnúť spotrebiteľovi amortizáciu istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou, právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy. Predmetná úverová zmluva tieto

náležitosti obsahuje, čo potvrdzuje kolónka č. 37 úverovej zmluvy, ktorá uvádza výšku mesačnej splátky vo výške 21,29 eur, kolónka č. 38 počet splátok 48, pričom žalovaný mal uhrádzať záväzok v pravidelnom mesačných splátkach, spravidla po poskytnutí úveru, pričom prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Z podmienok zmluvy o úvere relevantnej v tomto konaní môže spotrebiteľ bez väčších ťažkostí s istotou identifikovať termín konečnej splatnosti úveru. V zmysle záväznej interpretácie Súdneho dvora je takéto určenie termínu dostatočné. Nepochopiteľné je aj namietanie absencie náležitosti v podobe neuvedenia v úverovej zmluve celkovej výšky a meny poskytnutého úveru alebo úrokovej sadzby a podmienok, ktoré upravujú jej uplatňovanie a zánik záväzku zo zmluvy. Spomenuté náležitosti sú uložené na líčnej strane úverovej zmluvy, nemožno ich prehliadnuť. Podmienky ukončenia úverovej zmluvy sú upravené v úverových podmienkach v Hlave 7. Preto vzhľadom na vyššie uvedený text vyplýva, že úverový vzťah nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žiada preto rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správne.

6. Žalovaná vo vyjadrení udáva, že neuznáva nárok žalobcu v celom rozsahu, pretože je nedôvodný, v rozpore s Ústavou SR a únijným právom. Celá suma poskytnutého úveru 500,- eur bola žalobcovi uhradená v splátkach v celom rozsahu dňa 23.10.2012. Žalobca žaluje bezdôvodný nárok, dôkazom toho je karta úhrad. Opätovne poukazuje na absenciu náležitostí úverovej zmluvy, ktorý obsah je totožný s obsahom odvolania. Tiež poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/44/2014. Zmluvu o úvere je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve. Nemohla individuálne ovplyvniť obsah jednotlivých ustanovení, nakoľko tieto boli už vopred predtlačené. Tiež poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR, čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ako prílohu k odvolaniu priložuje kartu splátok, z ktorej vyplýva, že v období do 24.01.2011 do 23.10.2012 zaplatila žalobcovi spolu sumu 501,11 eur.

7. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania žalovanej v rozsahu a z dôvodov daných ustanoveniami § 379, § 380 C. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p. a contrario) rozsudok okresného súdu zrušil podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) C. s. p. a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Postupom súdu prvej inštancie bolo porušené právo žalovanej na spravodlivý súdny proces.

9. Právo na spravodlivý proces je v Ústave Slovenskej republiky garantované v jej Siedmom oddiele v 2. hlave (čl. 46 - čl. 50) a je primárnym ústavným východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov verejnej moci Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie jeho ochrany a tým aj ústavnoprávnym východiskom zákonných úprav jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu. Obsah základného práva na spravodlivý proces je pomerne zložito štruktúrovaný a patrí do neho viaceré samostatných subjektívnych práv a princípov, okrem iného aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

10. Z ust. § 220 C. s. p. vyplýva, že v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

11. Strana konania má právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (nález Ústavného súdu IV. ÚS 115/03).

12. Z obsahu napadnutého rozhodnutia vyplýva, že okresný súd sa vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami dôsledne neriadil a jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné. Táto skutočnosť na jednej strane spôsobuje porušenie práva na spravodlivý proces žalovanej, ktorá nemôže posúdiť, ako sa súd prvej inštancie vyrovnal s jej obranou, na strane druhej neumožňuje odvolaciemu súdu preskúmať vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

13. Predmetom konania je uplatnený nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, keď na jednej strane vystupuje veriteľ v pozícii dodávateľa a na strane druhej žalovaná ako dlžník - spotrebiteľ. Povinnosťou súdu bolo skúmať, či zmluva neobsahuje neprijateľné podmienky a dodržať osobitosti konania spotrebiteľského sporu tak, ako vyplývajú z ust. § 290 - § 300

C. s. p.

14. V súdnom spore možno konštatovať, že na jednej strane je tu povinnosť súdu ex offo skúmať existenciu neprijateľných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, na druhej strane žalovaná sama vo svojej obrane proti uplatnenému nároku na neprimerané zmluvné podmienky poukazovala.

15. Okresný súd síce v napadnutom rozsudku uviedol, že v zmluve nie sú neprijateľné zmluvné podmienky v neprospech spotrebiteľa, toto je však iba formálne konštatovanie bez materiálneho obsahu, pričom z rozsudku nemožno vyvodiť ani len to, z akých právnych ustanovení okresný súd pri posudzovaní uplatneného nároku zo spotrebiteľskej zmluvy vychádzal, keď vôbec nie je v rozsudku uvedené ustanovenie právneho predpisu, podľa ktorého spotrebiteľskú zmluvu a neprijateľné podmienky posudzoval.

16. Úverová zmluva bola uzatvorená dňa 16.12.2010 a vzťahuje sa na ňu zákon č. 129/2010 Z. z. účinný v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. V napadnutom rozsudku nie je ani zmienka o tomto zákone. Rovnako teda nemožno posúdiť, či súd posúdil uzatvorenú zmluvu z hľadiska náležitostí, ktoré zákon pre takúto zmluvu predpisuje v ust. § 9 ods. 2. Zároveň z hľadiska obrany žalovanej, keď namietala nedostatok takých náležitostí, ktoré sú v § 11 citovaného zákona sankcionované bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, z rozsudku nevyplýva, ako sa okresný súd s obranou žalovanej vysporiadal.

17. Právo strany sporu na spravodlivý proces nezahŕňa to, aby strana sporu bola v spore úspešná. Jeho podstatou je však strane sporu dať odpoveď na jej podstatnú právnu argumentáciu týkajúcu sa predmetu sporu. Vo vzťahu k žalobkyni právo na spravodlivý proces dodržané nebolo.

18. Zároveň vzhľadom na skutočnosť, že okresný súd nevyhodnotil zistený skutkový stav veci a nesubsumoval zistené skutočnosti pod príslušné právne normy, ktoré na daný prípad dopadajú, nemôže odvolací súd posúdiť vecnú správnosť rozhodnutia.

19. Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Povinnosťou okresného súdu bude preskúmať uplatnený nárok žalobcu, zistiť rozhodné skutkové okolnosti, ktoré bude subsumovať pod príslušné ustanovenia právnych predpisov, ktoré sa na danú vec vzťahujú. Bude povinnosťou okresného súdu vysporiadať sa nielen s uplatneným návrhom žalobcu a jeho argumentáciou, ale aj obranou žalovanej, dať jej na túto obranu uspokojivú a zrozumiteľnú odpoveď, prihliadajúc aj na okolnosť, že ide o spotrebiteľský spor, kde je povinný ex offo dodržiavať osobitné procesné ustanovenia a prihliadať na neprijateľné podmienky spotrebiteľskej zmluvy. Zároveň súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 C. s. p.)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)